

EINDVERSLAG

Kansen voor West Den Haag

2007-2013

Inhoudsopgave

Eindverslag Kansen voor West Den Haag 2007-2013

Voorwoord

Pagina 3

Operationeel Programma

Pagina 4

Resultaten

Pagina 6

Projectenoverzicht

Pagina 11

Projecten prioriteit 1

Pagina 12

Projecten prioriteit 3

Pagina 23

Projecten prioriteit 3

Pagina 26

Revolverende fondsen

Pagina 45

Voorwoord

Saskia Bruines | Wethouder Kenniseconomie, Internationaal, Jeugd en Onderwijs

Vol trots presenteer ik u het eindverslag van het Haagse programma Kansen voor West! Kansen voor West is een subsidieprogramma gefinancierd door het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling. In dit programma werken de provincies Zuid-Holland, Noord-Holland, Utrecht en Flevoland samen met de steden Amsterdam, Rotterdam, Utrecht en Den Haag.

Het Kansen voor West programma kwam voort uit de Europese structuurfondsen van de periode 2007 tot en met 2013 maar liep inhoudelijk van 2009 tot en met 2015. Met deze Europese middelen, gekoppeld aan publieke en private cofinanciering, heeft Den Haag extra kunnen investeren in de concurrentiekracht en de werkgelegenheid in onze stad en regio.

Het programma heeft positief bij gedragen aan het herstel van de economische crisis. Hiertoe zijn er in Den Haag belangrijke en mooie investeringen gedaan in kennis, innovatie en ondernemerschap, in duurzaamheid en in de leefbaarheid en attractiviteit van de stad.

Overall in de stad zie je de resultaten van de investeringen terug en van elk project kunt u in dit verslag iets zien en lezen. Ik hoop dat u, net als ik, in zult zien, dat werken met Europa en Europese middelen soms best ingewikkeld is maar dat er mooie en belangrijke resultaten voor de stad en haar inwoners mee te bereiken zijn.

Tot slot wil ik mijn dank uitspreken aan de leden van de Haagse Stuurgroep van het programma, mijn collega bestuurders in het Comité van Toezicht van Kansen voor West en natuurlijk aan alle medewerkers en projecteigenaren. Zonder al uw inzet voor het programma stond Den Haag er nu minder goed voor!

Namens de stedelijke programma-autoriteit Den Haag,
Saskia Bruines

Operationeel Programma

Kansen voor West | 2007-2013

De Europese Commissie heeft lidstaat Nederland voor de periode 2007-2013 (met uitvoering tot en met 31 december 2015) financiële middelen beschikbaar voor het stimuleren van het regionale concurrentievermogen en het laten toenemen van de werkgelegenheid. Deze middelen komen beschikbaar vanuit de zogenoemde Doelstelling 2 'Regionale concurrentiekracht en werkgelegenheid' van het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling (EFRO).

In het kader van deze Doelstelling 2 is Nederland opgedeeld in vier landsdelen. Dit betekent dat per landsdeel een operationeel programma wordt opgesteld waarin de speerpunten voor dat gebied staan beschreven. De steden Den Haag, Rotterdam, Utrecht, Amsterdam en de provincies Noord-Holland, Zuid-Holland, Utrecht en Flevoland hebben zicht verenigd in het programma Kansen voor West.

Het Kansen voor West-programma ontvangt van de Europese Commissie gezamenlijk 311 miljoen euro. Inclusief cofinanciering omvat het totale investeringsprogramma voor West Nederland iets meer dan 1 miljard euro.

Prioriteit 1

Kennis, innovatie
en onderzoek

EFRO
€ 147,7 miljoen

Prioriteit 2

Attractieve
regio's

EFRO
€ 53,7 miljoen

Prioriteit 3

Attractieve
steden

EFRO
€ 96,8 miljoen

Haagse speerpunten

Kansen voor West Den Haag | 2007-2013

Den Haag geeft haar eigen invulling gegeven aan het Operationeel Programma. Het gemeentebestuur heeft een aantal categorieën vastgesteld waarvoor subsidie kan worden toegekend. Deze categorieën sluiten aan bij de doelstelling van Den Haag om de regionale concurrentiekracht en werkgelegenheid te stimuleren. Natuurlijk gericht op Den Haag als internationale stad van vrede en recht. De Haagse speerpunten zien er als volgt uit:

Prioriteit 1 | Kennis, innovatie en onderzoek

- Versterken kansrijke clusters: internationaal recht en vrede, congresfunctie en toerisme
- Stimuleren ondernemerschap en innovatie MKB, o.m. samenwerking MKB en onderwijs
- Stimuleren van technologische milieu-innovaties: bereikbaarheid, milieu en energie

Prioriteit 2 | Attractieve regio's

- Versterken economische vitaliteit: nieuwe bedrijventerreinen in regio

Prioriteit 3 | Attractieve steden

- Aanpak bedrijventerreinen
- Revitalisering Haagse binnenstad
- Aanpak winkelstraten, Creatieve stad en Stadseconomie
- Ondersteunen jongeren – onderwijs/bedrijfsleven

**Inzet van EFRO-
middelen voor
ontwikkeling en
gebruik van
revolverende
fondsen**

Resultaten

Kansen voor West Den Haag | 2007-2013

Ondersteunde (startende)
MKB'ers

Bruto gecreëerde arbeidsplaatsen

Private vervolginvesteringen

Aantal projecten

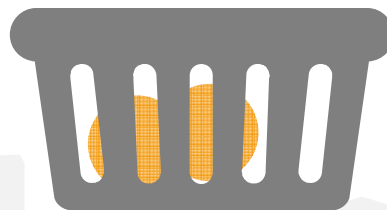
Kansen voor West Den Haag | 2007-2013

12

Prioriteit 1

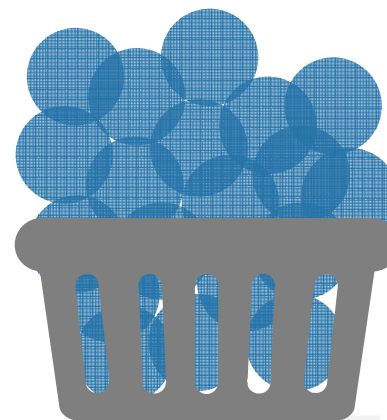
Kennis, innovatie en
ondernemerschap

2

Prioriteit 2

Attractieve regio's

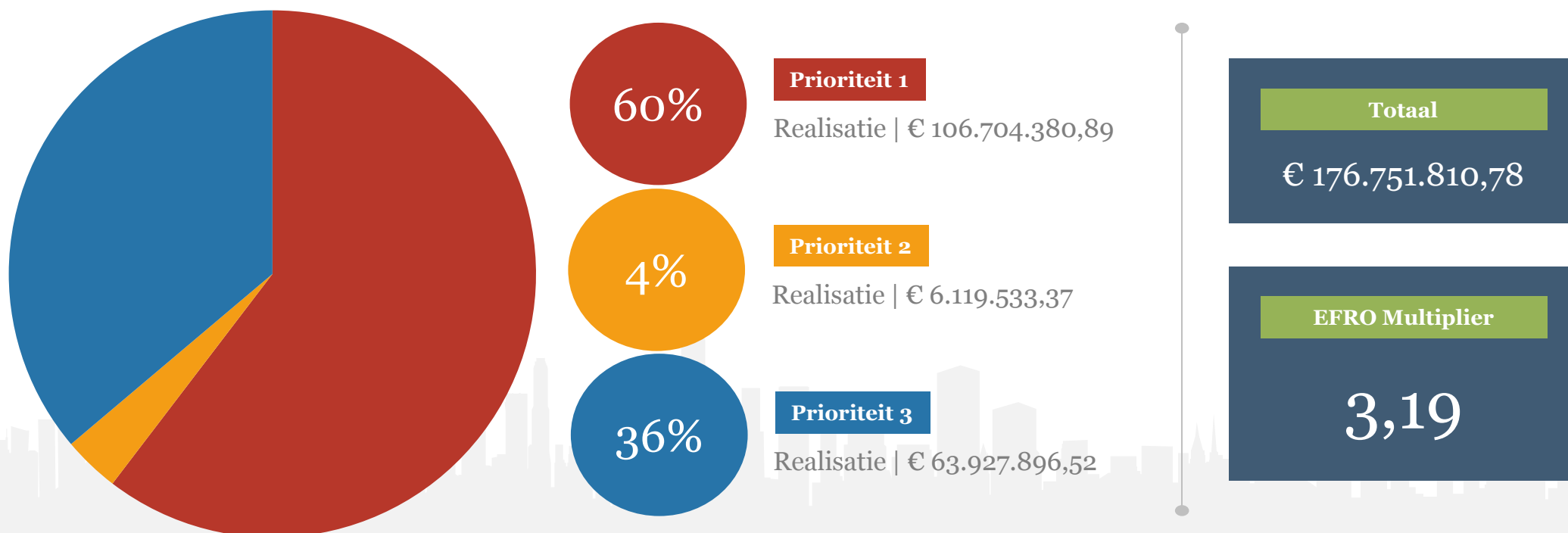
19

Prioriteit 3

Attractieve steden

Gerealiseerde projectkosten

Realisatie per prioriteit ten opzichte van de totale subsidiabele programmakosten

Realisatie Europese middelen

Kansen voor West Den Haag | 2007-2013

Budget | € 18.083.319

Realisatie | € 19.957.452

110%

Prioriteit 1

Budget | € 2.000.000

Realisatie | € 2.180.289

109%

Prioriteit 2

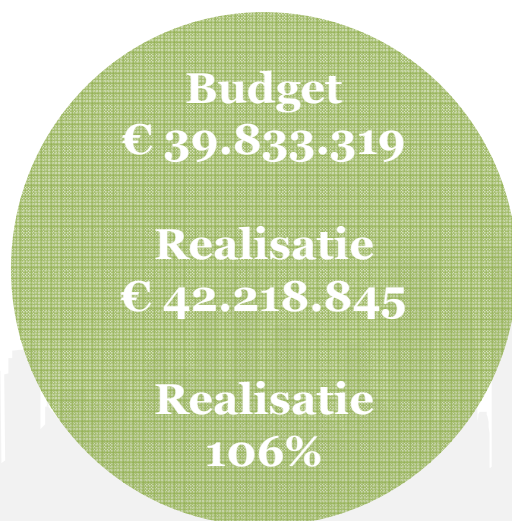

Budget | € 19.750.000

Realisatie | € 20.081.105

102%

Prioriteit 3

Resultaten financieel

Kansen voor West Den Haag | 2007-2013

	Totale subsidiabele kosten	Europese subsidie	Extern (publiek/privaat)
Prioriteit 1	106.704.380,89	19.957.451,91	86.746.928,98
Prioriteit 2	6.119.533,37	2.180.289,00	3.939.244,37
Prioriteit 3	63.927.896,52	20.081.104,55	43.846.791,97
Totaal	176.751.810,78	42.218.845,46	134.532.965,32

Per prioriteit zijn de totale subsidiabele projectkosten, de verstrekt Europese subsidie aan de projecten en de externe bijdragen weergegeven. De totale investering bedraagt € 176.751,810,78!

De private vervolginvesteringen die gemaakt zijn na afloop van de projecten, zijn niet in de financiële tabel opgenomen. De externe bijdrage en de private vervolginvesteringen bedragen samen bijna 165 miljoen euro!

De multiplier op het totale programma bedraagt 3,19. Iedere geïnvesteerde Europese euro in een project, leidt tot een aanvullende investering van € 3,19. Voor de projecten in prioriteit 1 bedraagt de multiplier zelfs 4,35!

Een kleine voetnoot bij de tabel: omdat het project Aardwarmte failliet is verklaard, is deze niet opgenomen bij de individuele projecten. De gemaakte en betaalde projectkosten zijn echter wel opgenomen in de financiële tabel.

Projecten Den Haag

Kansen voor West Den Haag | 2007-2013

Prioriteit 1 | Kennis, innovatie en ondernemerschap

- The Hague Security Delta Campus
- Startersfonds Den Haag
- Bioproces pilot facility
- Het Haagse Hogeschool KIO programma
- Partners in business SOB Haaglanden
- Living lab The Hague
- Bezoekerscentrum Vredespaleis
- EMI
- PowerPlane Development project: airborne wind energy
- Innovatie Stimuleringsregeling InnoSportLab Zeilen

Prioriteit 2 | Attractieve regio's

- Boulevard Scheveningen
- Westduinpark

Prioriteit 3 | Attractieve steden

- Mauritshuis bouwt aan de toekomst
- Panorama Mesdag
- Humanity House
- Creatieve Stad Den Haag
- Stadstuin Emma's Hof
- Laak Noord Scoort!
- Royaal Mariahoeve
- Keurmerk Veilig Ondernemen
- Internationaal Experience Center de Poort
- BIZ Paleis Noordeinde
- Overdekte Skatebaan Binckhorst
- Aanpak winkelstraat Theresiastraat
- Kwaliteit openbare ruimte winkelstraten
- Herinrichting openbare ruimte stationsplein
- Revitalisering bedrijventerrein ZKD
- 2e Fase revitalisering bedrijventerrein ZKD
- Revitalisering Haagse Markt
- Herinrichting Grote Marktstraat

Revoluerende fondsen

- Energiefonds Den Haag | ED (prioriteit 1)
- Fonds Ruimte en Economie Den Haag | FRED (prioriteit 3)
- Haagse bijdrage Participatiefonds IQ (prioriteit 1)

Prioriteit 1

Kennis, innovatie en ondernemerschap

The Hague Security Delta Campus

Begunstigde | Gemeente Den Haag – Dienst Stedelijke Ontwikkeling

Op de HSD-campus voert veiligheid de boventoon

Als ‘internationale stad van vrede, recht en veiligheid’ opende Den Haag in 2014 de The Hague Security Delta Campus (HSD-Campus). HSD is het grootste veiligheidscluster van Europa met een unieke verzameling aan partijen, zoals Europol, het NFI, TNO, Siemens, Fox-IT, het ministerie van Veiligheid en Justitie, de Nationale Politie, het Nationaal Cyber Security Centrum en het European Cybercrime Centre.

Met de komst van de HSD-campus in het Haagse Beatrixkwartier is er op het gebied van veiligheid een landelijk innovatie- en demonstratiecentrum bijgekomen. In deze inspirerende ontmoetingsplaats werken bedrijven, overheden en kennisinstellingen uit heel Nederland samen aan innovaties en kennisontwikkeling op het gebied van cyber security, nationale en stedelijke veiligheid, bescherming van vitale infrastructuur en het forensisch werkveld. Zij kunnen op 1.400 vierkante meter gebruik maken van ontmoetings- en opleidingsfaciliteiten, flexibele kantoor- en vergaderruimtes en van living labs voor serious gaming, real-time intelligence en (cyber) incident experience.

De bijdrage van Kansen voor West is besteed aan de ontwikkeling en inrichting van de Campus en aan de ondersteuning van enkele innovatieve projecten vanuit de HSD Stimuleringsregeling. Deze regeling is opgezet voor verdere ontwikkeling van innovaties die de nationale, stedelijke of cyberveiligheid kunnen vergroten. Consortia van bedrijven, overheidsorganisaties en kennisinstellingen konden hun innovatieprojecten voordragen voor subsidie.

Projectkosten

€ 3.850.226,84

Subsidie

€ 1.122.295,00

Startersfonds Den Haag

Begunstigde | Stichting Microkrediet Nederland h/o Qredits

Kansen voor (door-)startende Haagse ondernemers

Het Startersfonds is onderdeel van het startersbeleid in Den Haag. Het beleid is gericht op het ondersteunen van ondernemers met potentie en een goed ondernemersplan. Het rust op drie pijlers: bieden van huisvesting, stimuleren van ondernemerschap en verstrekken van risicokapitaal.

Het verkrijgen van kredieten voor MKB'ers is niet altijd even gemakkelijk. Aan de ene kant bieden microkredieten niet altijd voldoende mogelijkheden, of voldoen ondernemers niet aan deze voorwaarden. Aan de andere kant zijn financieringsvereisten en –mogelijkheden vanuit de bancaire sector ook beperkt. Om deze kloof te dichten is het Startersfonds in het leven geroepen.

De doelgroep van het Startersfonds bestaat uit startende ondernemers en ondernemers die een doorstart willen maken. Het fonds hanteert het criterium dat ondernemers die een beroep doen op dit fonds zijn ingeschreven bij de Kamer van Koophandel en binnen vijf jaar na oprichting beroep doen op middelen uit het fonds. Op basis van een intake en een zorgvuldige beoordeling, worden kredieten verschaft tot maximaal € 125.000,-.

Door kansen te bieden aan startende en doorstartende ondernemers en hogere kredieten te bieden aan innovatieve bedrijvigheid kan de concurrentiepositie van de Haagse regio blijvend duurzaam worden versterkt.

Projectkosten

€ 1.272.278,05

Subsidie

€ 954.208,54

Bioprocess pilot facility

Begunstigde | Bioprocess Pilot Facility BV

Van een Fossilbased Economy naar een Biobased Economy

De komende decennia staan in het teken van de overgang van een fossilbased economy naar een biobased economy. De stap van laboratoriumschaal naar industriële schaal is vaak een bottleneck bij het omzetten van biobased reststromen. Het Bioprocess Pilot Facility-project (BPF) is een proeffaciliteit in Delft. Hierin kunnen bedrijven en kennisinstellingen hun ideeën testen of deze ook op grotere schaal haalbaar zijn.

Het BPF maakt het mogelijk om problemen te signaleren en op te lossen die op laboratoriumschaal niet aanwezig zijn, maar voor toepassing op industriële schaal in kaart moeten worden gebracht. Dit is nodig om de biobased economie te realiseren. De proeffaciliteit in Delft is wereldwijd de eerste in haar soort. Zowel de schaalgrootte als het open karakter maakt de faciliteit uniek. Nederland, en in het bijzonder de Zuidvleugel van de Randstad, wordt hiermee in Europa koploper in de ontwikkeling.

Het BPF project bestaat uit losse modules, zoals een bioraffinage sectie, biochemicalïen pilot installatie, geavanceerde bioprocessen, pilot installatie en een scheidingstechnologie installatie. De gebruiker stelt uit de beschikbare modules zelf het proces samen dat getest zal worden. Hierdoor is de proeffaciliteit flexibel en afgestemd op de meest uiteenlopende bedrijfstakken, van klein naar groot, van chemische industrie tot apparatenbouw. De faciliteit dient ook als een expertisecentrum, waar studenten van mbo tot universitair, onderzoekers en technologen de mogelijkheid hebben om een opleiding of training te volgen.

Projectkosten

€ 46.030.544,03

Subsidie

€ 1.500.000,00

Het Haagse Hogeschool KIO programma

Begunstigde | De Haagse Hogeschool

DE HAAGSE
HOGESCHOOL

Kennis, innovatie en ondernemerschap

In 2005 heeft het Lectoraat Ondernemen & Innoveren van De Haagse Hogeschool een vernieuwend onderwijsprogramma ontwikkeld dat voorziet in de behoefte van studenten aan toegesneden programma's die hen de mogelijkheid bieden om ondernemer te worden. Zij wil concreet bijdragen aan economische groei in de regio door de ontwikkeling van zogenaamde Kennis, Innovatie & Ondernemerschap programma's (KIO). Deze programma's zijn gericht op het stimuleren van innovatie, ondernemendheid en groei in een vier sectoren in de regio, vooral bij de MKB-bedrijven in de sectoren: food & flowers, creatieve industrie (ICT en telecom), zakelijke dienstverlening en het juridische cluster. Kansen voor West heeft een bijdrage geleverd aan de ontwikkeling en uitvoeren van de KIO-programma's.

Dit KIO programma beoogt over een periode van vier jaar voor de vier sectoren en de bedrijven toegesneden programma's te ontwikkelen en uit te voeren. Dit gebeurt samen met opleidingen van De Haagse Hogeschool, het regionale MKB, ondernemersorganisaties en andere overheidsorganisaties die deze bedrijven ondersteunen. Per sector moeten minimaal 30 bedrijven/organisaties deelnemen in een individueel traject waarin wordt gewerkt aan gezamenlijk gedefinieerde bedrijfs-/organisatie- onderwijs- en onderzoeksdoelstellingen. Ook wordt het bedrijfsleven gestimuleerd meer gebruik te maken van de kwalitatief hoogwaardige kennis die binnen dit gebied bestaat en deze verder te ontwikkelen.

Projectkosten

€ 1.801.358,24

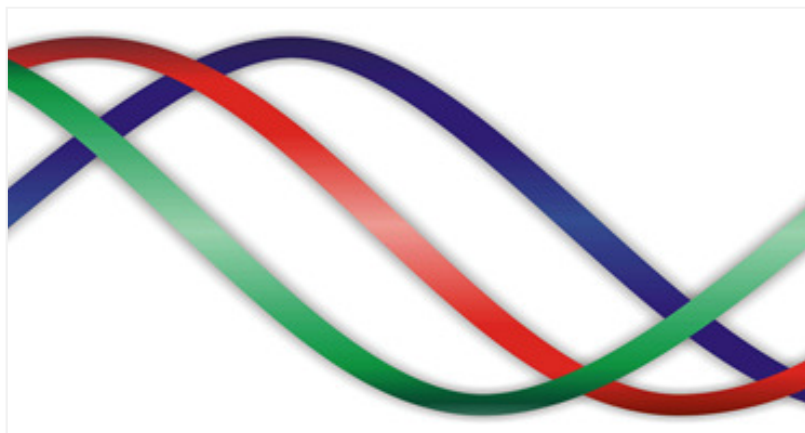

Subsidie

€ 747.400,00

Partners in business SOB Haaglanden

Begunstigde | Kamer van Koophanden Haaglanden

Intensievere samenwerking van de drie O's

Samenwerkingsverband Onderwijs Bedrijven (SOB) bestaat uit ondernemers, onderwijs en overheden in de regio Haaglanden. Zij delen de visie hoe de gesignaleerde problemen op het terrein van onderwijs en arbeidsmarkt aangepakt moeten worden. Het is een praktische en laagdrempelige samenwerkingsformule die dicht bij de ondernemer en de scholen staat. SOB richt zich op de versterking van ondernemerschap en innovatie in Haaglanden, van aansluiting van het beroepsonderwijs op de arbeidsmarkt, van herintreding, van oriëntatie op schoolloopbaan en beroep en vermindering van voortijdig schoolverlaten.

Om dit te bereiken legt SOB contacten tussen het MKB en de bedrijvenadviseurs van de Kamer van Koophandel. SOB is ook de intermediair tussen onderwijs en ondernemers, bijvoorbeeld door ondernemers gastcolleges te laten verzorgen. Verder investeert SOB samen met hogescholen/universiteiten in het opzetten van opleidingen in ondernemerschap en de versterking van aansluiting van beroepsonderwijs op de arbeidsmarkt. Dit gebeurt door een analyse te maken van de schaarste die bijvoorbeeld in de "Zorg" ontstaat op de arbeidsmarkt, en daar passende oplossingen bij te bedenken.

Projectkosten

€ 1.627.378,84

Subsidie

€ 220.648,50

Living lab The Hague

Begunstigde | Universiteit Leiden

Living Lab The Hague dicht de kloof tussen theorie en praktijk

In de nevenvestiging van de Universiteit van Leiden in de Haagse Schouwburgstraat is het Living Lab The Hague gekomen. Living Lab staat voor een nieuwe aanpak en werkwijze, waarbij kennis meer vraaggericht tot stand komt en altijd in samenwerking met overheid, kennisinstellingen en bedrijven. Het gaat om direct breed toepasbare kennis, die de kloof dicht tussen theorie en praktijk.

Vanuit een publiek-private samenwerking wordt in het Living Lab samengewerkt op het terrein van 'vrede, recht en veiligheid'. Het is een plaats waar – buiten reguliere wetenschappelijke onderzoeksprogramma's om – technologische innovaties en processen worden gekoppeld aan vernieuwende onderwijs- en onderzoeksactiviteiten. De bijdrage van Kansen voor West is besteed aan zowel de realisatie van het Living Lab The Hague als aan het optuigen van de organisatie, het opzetten van het inhoudelijk programma en de communicatie daarover.

Het Living Lab The Hague genereert kennis die met behulp van nieuwe media als 'open educational resources' kosteloos en voor een breed publiek beschikbaar komt. Een voorbeeld van een gezamenlijke activiteit is het project *Big Data for Peace*, waarin wordt verkend hoe de enorme hoeveelheid beschikbare data, efficiënter kan worden ingezet voor sociale en maatschappelijke vraagstukken op het terrein van vrede, recht en veiligheid.

Projectkosten

€ 14.462.535,93

Subsidie

€ 5.206.512,93

Bezoekerscentrum Vredespaleis

Begunstigde | Carnegie Stichting

Realisatie van een modern bezoekers- en informatiecentrum

Het Vredespaleis is beeldbepalend voor Den Haag als internationale stad van vrede en recht en een belangrijke toeristische attractie. De entree van het paleis bood onvoldoende mogelijkheden om bezoekers op een adequate manier te ontvangen of de bezoekers te informeren en voor te lichten over de betekenis van het paleis en haar instellingen op het gebied van internationaal recht.

De Carnegie Stichting heeft met de bijdrage van het Kansen voor West-programma aan de voorzijde van het Vredespaleis bij de hoofdingang een 'poortgebouw' gerealiseerd. Een breed publiek krijgt hier in een hoogwaardig en modern bezoekers- en informatiecentrum, kennis en inzicht over het Vredespaleis en de gevestigde instellingen. Zij krijgen antwoord op vragen als: waarom is het Vredespaleis in Den Haag gevestigd, welke organisaties werken er en wie was Carnegie?

Op het terrein van het Vredespaleis bevinden het Internationaal Gerechtshof, Het Permanent Hof van Arbitrage, de Bibliotheek van het Vredespaleis en de Haagse Academie voor Internationaal Recht. In het poortgebouw worden bezoekers met behulp van film, multimedia en kleine exposities voorgelicht over de geschiedenis en het werk van deze instellingen. Ook wordt het bezoekerscentrum gebruikt als souvenirshop en voor veiligheidscontroles van bezoekers.

Projectkosten

€ 2.965.068,14

Subsidie

€ 800.000,00

EMI

Begunstigde | Gemeente Den Haag – Bestuursdienst

Europees delen van kennis over grootstedelijke vraagstukken

Het European Metropolitan network Institute (EMI) is opgezet om de kennis over stedelijke vraagstukken in Europa met elkaar te delen. Die kennis houdt niet op bij de landsgrenzen, want er valt over en weer veel te leren van andere Europese steden. Vanuit die invalshoek initieert EMI grensoverschrijdend wetenschappelijk onderzoek dat ten dienste staat van de grootstedelijke bestuurders in Europa. Kansen voor West heeft een bijdrage geleverd aan de Nederlandse inbreng in dit netwerk, waarbij de versterking van de Nederlandse metropoolregio's voorop stond. Inwoners, bedrijven en instellingen in de Haagse regio, de G-4 en andere stedelijke regio's in Nederland hebben op deze manier kunnen profiteren van de innovatie- en leerprocessen die uit EMI-activiteiten voortkwamen.

EMI houdt zich bezig met vraagstukken van sociale mobiliteit (onderwijs, arbeidsmarkt, migratie, menselijk kapitaal), economische ontwikkeling (regionale productiviteit, innovatie en concurrentievermogen) en duurzame energie en mobiliteit. Op deze terreinen worden kennis, ervaringen en expertise met een breed gezelschap aan stedelijke professionals gedeeld. Dit gebeurt onder meer door het organiseren van conferenties, Urban Knowledge Arena's, master classes, opleidingen en trainingen voor stedelijke bestuurders en professionals. De onderzoekbehoeften die uit dit brede netwerk voortkomen leiden tot nieuwe onderzoeksvragen, het onderkennen van trends en het ontwikkelen van scenario's.

Projectkosten

€ 1.916.234,41

Subsidie

€ 800.000,00

PowerPlane Development project: airborne wind energy

Begunstigde | Ampyx Power

Energie opwekken met een zweefvliegtuig

Een PowerPlane zet windkracht in elektriciteit om met behulp van een zweefvliegtuig. Het vliegtuig dat aan een kabel van ultrasterke vezels is vastgemaakt, is verbonden met een lier en stroomgenerator op de grond. Het vliegt in een vast patroon op een hoogte van 300-600 meter dwars op de wind. De enorme trekkracht van het vliegtuig aan de kabel wordt op de grond omgezet in stroom. De combinatie van automatisch vliegen met een vliegtuig aan een kabel en het opwekken van elektriciteit is een wereldprimeur!

De besturing van het vliegtuig en de generator is volledig geautomatiseerd en het systeem beschikt over een automatisch start- en landingsmechanisme. Elektriciteit wordt opgewekt in een – bij voldoende wind – continu herhaalde cyclus van eerst patronen vliegen en elektriciteit opwekken en daarna duiken en de kabel inrollen. Tijdens deze duikvlucht is de kracht op de kabel klein, terwijl de generator in tegengestelde richting draait. Daardoor wordt tijdens de duikvlucht weinig elektriciteit verbruikt.

Kansen voor West heeft bijgedragen aan het project om de technische haalbaarheid van het PowerPlane-systeem te onderzoeken. Dit gebeurde op een testlocatie in Kraggenburg. De technische en ook economische haalbaarheid zijn met succes aangetoond! Dit biedt PowerPlane een reëel uitzicht op een elektriciteitsproductie uit windkracht onder veilige (luchtvaart)omstandigheden en tegen lagere kosten dan fossiel gestookte alternatieven.

Projectkosten

€ 2.168.766,56

Subsidie

€ 853.561,00

InnoSportLab zeilen en Stimuleringsregeling Innosport

Begunstigde | TU Delft Valorisation Centre

©T. van Dijk

Innovatie Stimuleringsregeling InnoSportLab Den Haag

Het project *Innovatie Stimuleringsregeling InnoSportLab Den Haag* is onderdeel van het Kansen voor West-project *InnoSportLab Zeilen*. Hier werden de zeilsport, het bedrijfsleven en kennis bij elkaar gebracht voor het ontwikkelen van technische ontwikkelingen die de topsport ten goede komen.

De basis van elk InnoSportLab bestaat uit de samenwerking tussen een coach en wetenschapper; samenwerking tussen de sport, kennisinstellingen en het bedrijfsleven en inbedding in de dagelijkse praktijk. Vanuit de Innovatie Stimuleringsregeling werden de resultaten en ervaringen, die rondom het zeilen uit het InnoSportLab Den Haag voortkwamen, als uitgangspunt genomen.

De stimuleringsregeling moedigde het benutten van wetenschappelijke kennis in de praktijk, de kennisvalorisatie, aan. Dit gebeurde onder meer door ondernemers in het MKB de mogelijkheid te bieden om een samenwerking aan te gaan met kennisinstellingen en het InnoSportLab Den Haag.

Projectkosten

€ 4.010.247,15

Subsidie

€ 1.521.793,94

Prioriteit 2

Attractieve regio's

Boulevard Scheveningen

Begunstigde | Gemeente Den Haag – Dienst Stadsbeheer

Scheveningse boulevard trekpleister van de Nederlandse kust

Kansen voor West heeft bijgedragen aan de verbetering van de veiligheid en de kwaliteit van de Scheveningse boulevard en de versterking van de kustverdediging. Het strand, de dijk en de boulevard van Scheveningen zijn integraal aangepakt.

In het gebied tussen de Scheveningseslag en de keerlus van tram 11 is een nieuwe dijk aangelegd. Op het hoogste punt is de dijk 12 meter hoog. Met het versterken van de kustverdediging wordt een nieuwe boulevard aangelegd. Bijzonder aan de nieuwe boulevard is dat deze de originele, golvende kustlijn van Scheveningen volgt. Dit maakt de gevoelsafstand tussen Scheveningen-Bad, -Dorp en -Haven kleiner. Auto's, fietsers en voetgangers worden door hoogteverschillen zoveel mogelijk van elkaar gescheiden. Er komt minder ruimte voor auto's en meer voor fietsers en voetgangers.

Ook de strandpaviljoens worden gemoderniseerd en in groepjes over het strand verspreid. Landmarks, fietsenstallingen, toiletgroepen en een beeldentuin zijn aangelegd en er zijn kiosken geplaatst en verschillende bruggen gebouwd.

Projectkosten

€ 4.168.500,31

Subsidie

€ 1.634.000,00

Verbetering natuurkwaliteit Westduinpark

Begunstigde | Gemeente Den Haag – Dienst Stadsbeheer

Haags duinlandschap op de schop

Het Westduinpark heeft voor Den Haag grote waarde op het gebied van natuur, recreatie en cultuurhistorie. De natuurkwaliteit van dit grootste natuurgebied van Den Haag ging zodanig achteruit, dat de gemeente besloot het tij voor goed te keren en het oude duinlandschap in ere te herstellen. Samen met het duingebied Wapendal vormt het Westduinpark een Natura 2000-gebied. Daarmee behoort dit aaneengesloten gebied tot een netwerk van beschermde Europese natuurgebieden.

Kansen voor West heeft een bijdrage geleverd aan de uitvoering van zeven projecten in drie deelgebieden van het Westduinpark: Natte Pan, Wieringestraat en Duin Bosjes van Poot. Deze gebieden zijn landschappelijke heringericht, met specifieke aandacht voor natuurherstel en het bevorderen van de dynamiek in de duinen. Zo zijn gebiedsvreemde soorten grassen, bomen en struiken verwijderd. Ook de organisch verrijkte bovenste grondlaag van zuidhellingen en valleien zijn verwijderd en natuurvriendelijke oevers zijn gecreëerd. Paden zijn verlegd of/of onverhard gemaakt en er zijn eenmalige voorzieningen getroffen om viervoeters als Schotse Hooglanders te laten grazen. Dit gebeurde in het kader van de op termijn beoogde zelfregulering van de natuur. Ook zijn de gebieden waar honden mogen komen beter afgebakend, zodat in de rest van de duinen hun invloed kon worden geminimaliseerd.

Projectkosten

€ 1.951.033,06

Subsidie

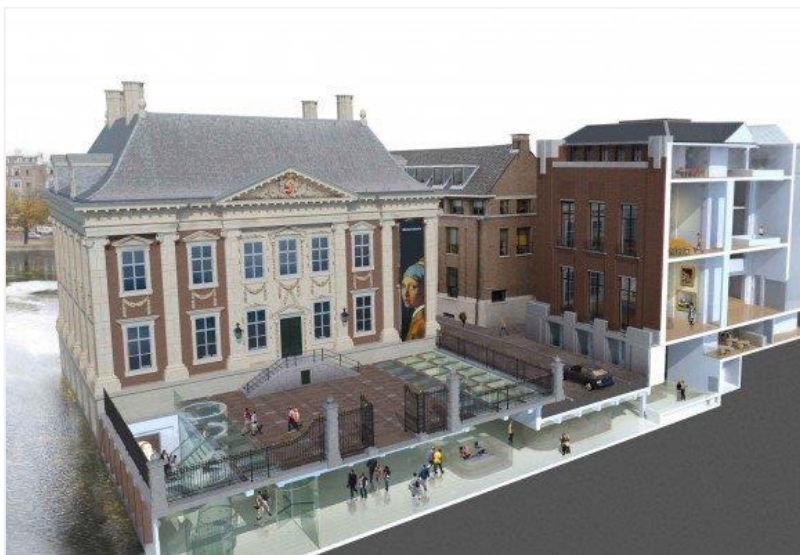
€ 546.289,00

Prioriteit 3

Attractieve steden

Mauritshuis bouwt aan de toekomst

Begunstigde | Koninklijk Kabinet van Schilderijen Mauritshuis

Mauritshuis, een geslaagde symbiose tussen oud en nieuw

Het Mauritshuis biedt zijn bezoekers het beste van de Nederlandse schilderkunst uit de Gouden Eeuw. Het museum was tijdelijk gesloten, om in juni 2014 opnieuw de deuren te openen. Dat gebeurde na een grondige verbouwing, waarmee het museum is verdubbeld in oppervlakte. Dat is gebeurd door een ondergrondse uitbreiding naar het gebouw aan de overkant van de straat. De uitbreiding en tegelijkertijd verduurzaming van het gebouw was nodig om aan de hedendaagse eisen en wensen te kunnen voldoen. Ook is een aantal museale functies vernieuwd en uitgebreid, waaronder het aanbieden van moderne interactieve lesprogramma's.

Het zeventiende-eeuwse huis, waar de vaste museumcollectie te zien is, is gemoderniseerd: de ramen, de klimaatinstallatie en de verlichting zijn vervangen en het interieur is verfraaid. Het museum is trouw gebleven aan de intieme en klassieke sfeer. De hoofdingang is naar het voorplein verplaatst. Daar dalen bezoekers nu met trap of lift af naar een lichte, ondergrondse foyer, waar zij terecht kunnen voor een kaartje en audiotours. Naar boven komt men in de vertrouwde omgeving met de vaste collectie, terwijl de ondergrondse verbinding naar het gebouw aan de overkant leidt. Dit tweede pand biedt plaats aan een tentoonstellingsruimte voor tijdelijke tentoonstellingen, het museumcafé, de museumwinkel, een educatieve Kunstwerkplaats, een bibliotheek en een evenementenzaal.

Projectkosten

€ 8.476.320,98

Subsidie

€ 2.000.000,00

Panorama Mesdag

Begunstigde | Stichting Behoud Panorama Mesdag

Panorama Mesdag in een modern jasje gestoken

Sinds jaar en dag is Panorama Mesdag een onmisbare schakel in het toeristisch aanbod van de provincie Zuid-Holland en de gemeente Den Haag. Het museum is vooral bekend om het 120 meter lange ronde vergezicht op het Scheveningse strand, dat Hendrik Willem Mesdag en zijn vrouw Sientje in 1881 schilderden.

Om de gewenste bezoekersaantallen op peil te houden, moest een kwaliteitsslag gemaakt worden. In het Kansen voor West-project stond het verhogen van de belevingswaarde en het vergroten van de bezoekerscapaciteit en daarmee het bezoekersaantal centraal.

Een grondige restauratie en verbouwing leidden tot een verbetering van de museumwinkel, het museumcafé en de zaalaccommodatie en tot een nieuwe indeling van de vaste collectie. Moderne technieken deden hun intrede, zoals het toepassen van 'virtual reality'. Een 3D-ervaring laat de bezoeker door middel van stereofoto's wandelen door het Den Haag en Scheveningen van de negentiende eeuw. Ook is de samenwerking met scholen en verenigingen vanuit educatief oogpunt versterkt. Meer zalen zijn toegevoegd voor wisselende exposities, lezingen en ontvangsten. De 'exposure' rondom het schilderij Panorama Mesdag is flink opgevoerd.

Projectkosten

€ 4.084.468,99

Subsidie

€ 1.408.374,00

Humanity House

Begunstigde | Humanity House

Humanity House

museum+educatie+platform+

Belevenismuseum rondom humanitaire thema's

Het Humanity House is 9 december 2010 opgericht en is een initiatief van het Nederlandse Rode Kruis. Het Kansen voor West-programma heeft ondersteund bij de oprichting. De naam Humanity House staat voor 'Huis voor menselijkheid'. Een plek waar ruimte is om het menselijke verhaal achter rampen en conflicten in de wereld te horen, zien en beleven.

Humanitaire thema's zijn in het museum voelbaar en bespreekbaar. Iedere bezoeker wordt bewust van de keuzes die je kan maken als het gaat om vrede en veiligheid wereldwijd. Het is een onafhankelijke plek waar thema's als rampen en conflicten vanuit het menselijk oogpunt worden belicht, en organisaties en individuen bijeen worden gebracht. Het is dé plek waar ruimte om het menselijk verhaal achter rampen en conflicten in de wereld te horen, zien en beleven.

Door middel van tijdelijke tentoonstellingen worden aanverwante thema's over het voetlicht gebracht. Ook is het een platform, een ontmoetingsplek voor mensen, organisaties en instanties die zich bezighouden met humanitaire thema's. Bijvoorbeeld door middel van debat, film, muziek, gesprek en educatieprogramma's voor het onderwijs.

Projectkosten

€ 5.787.090,16

Subsidie

€ 2.000.000,00

Creatieve Stad Den Haag

Begunstigde | Gemeente Den Haag – Dienst Stedelijke Ontwikkeling

Den Haag spreidt bedje voor de creatieve ondernemer van morgen

Den Haag is een uniek knooppunt dat startups, overheden, internationale bedrijven, kenniscentra en duizenden kleine creatieve ondernemers met elkaar verbindt.

De stad ontwikkelt zich naast internationale stad van vrede, recht en veiligheid tot zakenstad met hoofdkantoren, veel zakelijke dienstverlening en zeer veel kleine creatieve ondernemers. Om de creatieve sector verder te laten bloeien startte de gemeente Den Haag het programma Creatieve Stad Den Haag. Dit programma zette in op het bieden van een aantrekkelijke omgeving voor innovatieve bedrijven en startups.

Om de groeipotentie volledig te benutten, investeerde de stad in mensen, plekken, experimenten en ideeën. Het programma schiep de randvoorwaarden voor een juiste omgeving voor dé dynamische ondernemer van morgen. Kansen voor West droeg bij aan het stimuleren en ondersteunen van met name initiatieven met een economisch duurzaam perspectief. Bijvoorbeeld door middel van toptalentenbeurzen en een stimuleringsregeling voor kleine innovatieprojecten, het aanbieden van werkruimten voor creatieve ondernemers en het ondernemen van promotionele en marketingactiviteiten.

Projectkosten

€ 1.319.227,25

Subsidie

€ 659.613,87

Stadstuin Emma's Hof

Begunstigde | Stichting Stadstuin Emma's Hof

Door bewoners opgezet en onderhouden

Emma's Hof is een stadstuin in het Haagse Regentessekwartier van en voor buurtbewoners. Bewoners van de multiculturele wijk onderhouden de tuin en organiseren maandelijks diverse activiteiten.

In de driehoek Weimarstraat, Beeklaan en Galileïstraat, stond een voormalig patronaatsgebouw leeg. Het gebouw had in het begin van de vorige eeuw een sociale wijkfunctie. In het Kansen voor West-project is het gebouw gesloopt en het terrein wordt 'teruggegeven' aan de buurt. Het terrein is omgevormd tot een ontmoetingsplaats voor jong en oud in de wijk.

De tuin is duurzaam ingericht en dient als een natuurlijke speelomgeving voor kinderen en een rustplek voor volwassenen. Ook zijn er mogelijkheden voor kunstenaars om exposities te houden en worden er jaarlijks een aantal culturele manifestaties georganiseerd, bijvoorbeeld het Weimar Verhalenfestival.

Verder zullen er mogelijkheden zijn voor kunstenaars om exposities te houden en worden er jaarlijks een aantal culturele manifestaties gehouden, waaronder het Weimar verhalenfestival. Emma's Hof wordt in samenwerking met de gemeente Den Haag onderhouden door de buurtbewoners.

Projectkosten

€ 1.472.037,97

Subsidie

€ 450.000,00

Laak Noord Scoort!

Begunstigde | Gemeente Den Haag – Dienst Onderwijs, Cultuur en Welzijn

Laak Noord Scoort met innovatieve wijkaanpak

De Haagse wijk Laak Noord is met 8.000 inwoners een relatief jonge, multiculturele buurt, waarvan bijna de helft van de bevolking een niet-Nederlandse herkomst heeft. Veel mensen in de wijk hebben te maken met een ingewikkelde, problematische leefsituatie, waar ze niet zonder meer zelf uit kunnen komen. Terwijl deze buurt met enorme potenties zich sociaal-cultureel en economisch veel beter zou kunnen ontplooiën.

Laak Noord heeft met de Kansen voor West-steun in zetje de rug gekregen om met gerichte activiteiten de kracht en kansen van de bewoners te verbeteren. Om de potenties beter te benutten is het programma Gezondheid, Welzijn en Sport Laak Noord opgezet, als onderdeel van het wijkontwikkelingsplan 'Laak-Noord Scoort'. Daarin werd de problematiek breed benaderd, waarbij gewerkt werd aan een innovatieve aanpak voor stedelijke ontwikkeling.

De opgedane kennis heeft zijn (wetenschappelijke) weg gevonden in onder meer het door Kansen voor West gesubsidieerde deelproject 'De Zaak Laak Noord', als fysieke broedplaats voor het nieuwe denken en doen. Diverse initiatieven zijn ondersteund, zoals het versterken van de zelfwerkzaamheid en participatie; het inzetten van een wijkverpleegkundige als schakel in de wijk; het aanzetten tot sportbeoefening en het opzetten van een platform voor wetenschappers die nieuwe kennis voor de stedelijke ontwikkeling in Laak Noord leveren.

Projectkosten

€ 1.070.873,31

Subsidie

€ 410.255,56

Royaal Mariahoeve

Begunstigde | Gemeente Den Haag – Dienst Onderwijs, Cultuur en Welzijn

Het Haagse Mariahoeve verhoogt de sociale samenhang in de wijk

Mariahoeve is een naoorlogse wijk in het noordoosten van Den Haag met ruim 13.500 inwoners. Het is een typische jaren-zestig-wijk en staat onder druk van een veranderende stedelijke context. Ook de veranderende bevolkingssamenstelling heeft gevolgen voor het gebruik en functioneren van de wijk. Met als gevolg een relatief snellere achteruitgang. Om de neerwaartse spiraal te keren is het samenwerkingsverband Royaal Mariahoeve opgericht.

Kansen voor West heeft bijgedragen aan de ontwikkeling van enkele voorzieningen ter versterking van de sociale cohesie in de wijk. Allereerst betrof dat de realisatie van een multifunctioneel wijkcentrum in de nieuwbouw van het St. Paul College. Dit centrum heet Buurthuis De Landen. Andere partners van College St. Paul zijn een welzijnsorganisatie, een zorgorganisatie en de openbare bibliotheek. Het St. Paul is een brede buurtschool, die bewust werkt aan meer kansen voor kinderen en meer kansen voor de wijk. Het uitgegroeid tot spil in de wijken Mariahoeve en Bezuidenhout.

Ook heeft Kansen voor West bijgedragen aan de ontwikkeling van het Diamant College. Specifiek aan de verbouwing en programmering van het in dit gebouw gevestigde 'Diamant Theater'. Dit wijktheater werkt met wijkbewoners aan theaterproducties, die zijn gebaseerd op verhalen uit de eigen wijk. Ook is een betaalbaar restaurant ondergebracht in het pand, als sociale ontmoetingsplaats voor de wijkbewoners.

Projectkosten

€ 278.745,19

Subsidie

€ 108.895,10

Keurmerk Veilig Ondernemen

Begunstigde | Gemeente Den Haag – Bestuursdienst

Keurmerk voor veiligheid in- en rondom winkels

Vandalisme, agressie of diefstal is een gemeenschappelijk probleem voor winkeliers. Er is geen ondernemer die er niet over mee kan praten. Vanuit de overheid is een behoefte ontstaan om de winkeliers te ondersteunen bij het vergroten van de objectieve en subjectieve veiligheid in- en rondom de winkels.

Het uitgangspunt van het Kansen voor West-project is dat de veiligheidszorg een integraal onderdeel is van de bedrijfsvoering. Het Keurmerk Veilig Ondernemen voor winkelcentra en binnenstedelijke bedrijventerreinen (KVO) of het toepassen van onderdelen hiervan draagt hieraan bij. Duurzame samenwerking tussen ondernemers en instanties als de politie en gemeente staat hierbij centraal.

Het Keurmerk is een certificeringregeling. Samen met ondernemers in de binnenstad, leveren politie en gemeente extra inspanningen voor veiligheid, maar ook voor een aantrekkelijke en schone binnenstad. Dat is niet alleen belangrijk voor de winkeliers en hun medewerkers, maar ook voor het winkelende publiek. Zo wordt er voor gezorgd dat de binnenstad veiliger wordt en dat er plezierig gewinkeld kan worden. Het keurmerk draagt bij aan het verbeteren van het vestigings-, leef- en investeringsklimaat in Den Haag.

Projectkosten

€ 1.762.129,74

Subsidie

€ 571.425,47

Internationaal experience center De Poort

Begunstigde | WOM Stationsbuurt – Oude Centrum Den Haag

Theater De Poort verandert in JoHo's World Experience

Het World Experience bevindt zich in het voormalige Theater de Poort aan de Haagse Paviljoensgracht. Bezoekers beleven, ervaren en ontmoeten er verschillende culturen. De Wijk Ontwikkelingsmaatschappij (WOM) en de stichting JoHo hebben dit vervallen, voormalige theater grondig verbouwd en herontwikkeld.

De stichting JoHo nam er zijn intrek in. Dit is een ontwikkelingsorganisatie met wereldwijd winkels en websites, waar mensen en organisaties worden gestimuleerd en geholpen bij talentontwikkeling en internationale samenwerking. Joho organiseert bijeenkomsten voor studenten en jongeren op het gebied van buitenlandse reizen, studies en stages, werken in het buitenland en werken aan een betere wereld (onder andere ontwikkelingshulp). Kansen voor West heeft bijgedragen aan de verbouwing en herinrichting van het pand.

De grote theaterzaal is opgeknapt voor evenementen op het gebied van cultuur, muziek, debat en lezingen. World Experience heeft onder meer een Fair Trade & Travel Shop met Fair Trade-producten uit andere landen en culturen, onder andere uit ontwikkelingsprojecten waarmee wordt samengewerkt. Mensen kunnen er terecht voor boeken en artikelen op het gebied van leren, reizen, werken, helpen en emigreren, evenals voor advies over stages en ontwikkelingshulp in het buitenland. Het 'multiculti' Café Meetingpoint met 'eerlijke' koffie en internationale hapjes, drankjes en kleine gerechten maakt er een echte sociale ontmoetingsplaats van.

Projectkosten

€ 1.838.570,03

Subsidie

€ 518.904,36

BIZ Winkelgebied Paleis Noordeinde

Begunstigde | Vereniging BIZ Winkelgebied Paleis Noordeinde

Samenwerkende ondernemers in winkelgebied Paleis Noordeinde

De ondernemersvereniging van het winkelgebied Paleis Noordeinde heeft de handen ineen geslagen om het vestigingsklimaat te verbeteren en het winkelgebied krachtiger op de kaart te zetten. Het gebied staat bekend om haar grote dichtheid aan kunstgaleries, monumentale 19e-eeuwse panden, *flagship shores* van internationale modemerken, een aantal unieke en opvallende winkels, koffiebars, cafés en restaurants.

De samenwerking is een zogenaamde Bedrijven Investeringszone (BIZ). In het Kansen voor West-project heeft de BIZ diverse projecten en activiteiten uitgevoerd die de leefbaarheid, veiligheid, ruimtelijke kwaliteit en het winkelplezier bevorderen. De unieke kenmerken van het gebied en een nauwe samenwerking van de ondernemers vormen de basis van succes.

BIZ heeft in het project naast fysieke investeringen in het gebied ook een fors aantal 'zachte' investeringen in het gebied gedaan. Zo heeft zij bijvoorbeeld een *portal HaagsHofkwartier* ontwikkeld, een aantal terugkerende evenementen op de rol gezet. Voorbeelden van evenementen zijn het 'Noordeinde Nocturne event' in samenwerking met het Residentie orkest, een 'Art & Fashion event' en het organiseren van Hofborrels.

Projectkosten

€ 714.195,87

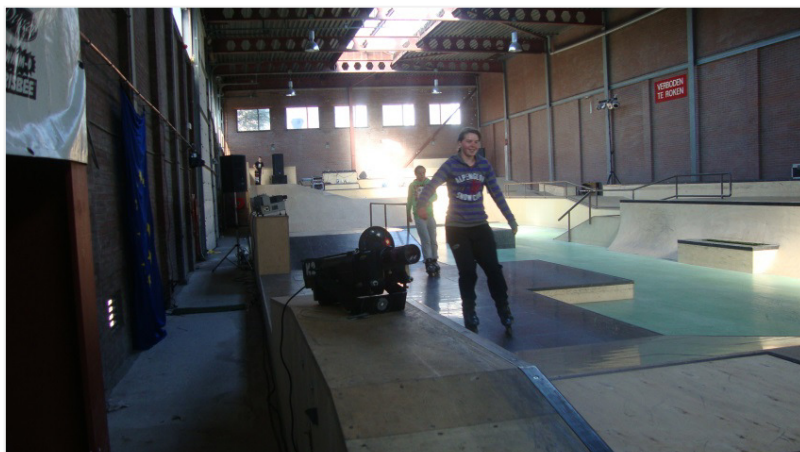

Subsidie

€ 310.909,22

Overdekte skatebaan Binckhorst

Begunstigde | Stichting Haagse Skate Unie

Duizend vierkante meter rolplezier in Haagse Skatepark Sweatshop

De Haagse regio zat even zonder overdekte skatebaan, maar de oude papier-recycling fabriek op een industrieterrein aan de Binckhorstlaan bracht uitkomst. Daarmee was de ideale locatie gevonden met 1000 m2 vloeroppervlak, op skate-afstand vanaf beide Haagse treinstations én zonder gevaar voor geluidsoverlast voor omwonenden. Gebouwd door en voor skaters is dit een plek vol uitdaging geworden, met een miniramp, handrails, echte straatobjecten en vele andere obstakels. Kansen voor West heeft aan de opbouw van dit skateparadijs bijgedragen, evenals aan de inrichting van de Loods op hetzelfde terrein. Deze is met een capaciteit van 400 mensen geschikt is voor diverse evenementen.

Het Skatepark organiseert skatekampen, skatewedstrijden, cursussen en workshops. Er wordt volop gebruik gemaakt van de creativiteit van de jongeren, omdat deze indoorfaciliteit tegelijkertijd een culturele broedplaats is. Jongeren worden uitgedaagd zelf evenementen te organiseren zoals bandjes-avonden en filmpremières. Alles is daarbij gericht op het leren nemen van eigen initiatief en het ontwikkelen van (creatieve) vaardigheden. Het Skatepark dient diverse doelen: skaten op ongewenste locaties in de stad wordt tegengegaan en het brengt jongeren in beweging, zowel letterlijk als figuurlijk.

Projectkosten

€ 933.060,58

Subsidie

€ 382.706,13

Aanpak winkelstraat Theresiastraat

Begunstigde | Gemeente Den Haag – Dienst Stadsbeheer

Winkelen in Haagse Theresiastraat is helemaal van deze tijd

De Theresiastraat is een belangrijke winkelstraat midden in het Haagse Bezuidenhout. Deze straat was hard toe aan een flinke opknabbeurt. De gemeente heeft samen met verschillende diensten en organisaties een herinrichtingsplan opgesteld. Dit gebeurde samen met de bewoners en de ondernemers, verenigd in Bedrijven Investeringszone (BIZ) De Straat. Beide partijen hadden een belangrijke stem in de manier waarop de Theresiastraat aantrekkelijker en veiliger kon worden gemaakt.

De uitvoering volgens een integrale aanpak werd financieel ondersteund door Kansen voor West. De straat heeft een nieuw wegdek en nieuwe trottoirs gekregen, de riolering is gedeeltelijk vernieuwd en de verlichting is aangepast aan de huidige veiligheidseisen. Ook is een aantal bomen geplant en zijn de bushaltes geschikt gemaakt voor mensen met een beperking.

Aan de nieuwe inrichting is een duurzame impuls gegeven en de straat voelt prettiger, veiliger en groener aan. Cijfers tonen inmiddels aan dat deze metamorfose de leegstand heeft doen verminderen en belangrijke nieuwe investeerders heeft weten te trekken.

Projectkosten

€ 1.225.276,83

Subsidie

€ 490.086,21

Kwaliteit openbare ruimte winkelstraten

Begunstigde | Gemeente Den Haag – Dienst Stadsbeheer

Haagse winkelstraten zien er weer tiptop uit

Den Haag hecht groot belang aan een florerende detailhandel, een belangrijke economische sector voor de stad. Bovendien kunnen winkelstraten een bijdrage leveren aan een aantrekkelijk woon- en leefklimaat. Dat geldt voor de eigen bevolking, terwijl de winkelgebieden evengoed kunnen fungeren als recreatief toeristische trekker, hetgeen extra geld in het laatje brengt. De gemeente werkt er daarom hard aan om de Haagse winkelgebieden aantrekkelijk te houden en toekomstbestendig te maken. Kansen voor West heeft een bijdrage geleverd aan het herinrichten van de openbare ruimte in de Fahrenheitstraat/Thomsonlaan in de Bomenbuurt en aan enkele straten in het Zeeheldenkwartier, de Reinkenstraat en de Torenstraat.

Kernwoorden voor het aanpakken van de openbare ruimte waren: duurzaamheid, veiligheid en kwaliteit. Zo is er nieuwe bestrating aangebracht en straatverlichting geplaatst en zijn er nieuwe huisaansluitingen van de riolering gekomen. In de Zoutmanstraat is een vrij liggend fietspad gerealiseerd en zijn nieuwe gepoot en aanvullende fietsbeugels geplaatst. Dankzij de diverse herinrichtingsactiviteiten zien de betreffende (winkel)straten er weer tiptop uit.

Projectkosten

€ 3.949.780,80

Subsidie

€ 1.176.639,70

Herinrichting openbare ruimte stationsplein

Begunstigde | Gemeente Den Haag – Dienst Stadsbeheer

Het is goed toeven rondom station Hollands Spoor

Station Holland Spoor (HS) is van oudsher één van de hoofdentrees van Den Haag. Dagelijks maken zo'n 35.000 reizigers gebruik van het station, dat op loopafstand ligt van de binnenstad. Het monumentale stationsgebouw is een blikvanger, maar dat gold niet voor de omgeving van het treinstation. Kansen voor West heeft bijgedragen de kwaliteitsimpuls van het stationsplein, door bij te dragen aan de herontwikkeling van de openbare ruimte. Het stationsgebied is functioneel heringericht, waarbij ook ruimte is voor terrassen die het een prettig verblijfsgebied maken.

De herinrichting van de openbare ruimte heeft particuliere partijen met succes gestimuleerd om in vastgoed te investeren. Kansen voor West droeg bij aan het opknappen van het Stationsplein en het brede deel van de Stationsweg (inclusief de traminfrastructuur), en het gedeeltelijk aanpassen van de omliggende straten. Daarbij ging het om het aanbrengen van schoolzonemarkeringen, aanpassingen aan wegprofielen en het verbeteren van de verkeersremmende maatregelen. Ook is een nieuwe taxistandplaats ingericht. Deze biedt door middel van 'pollers' alleen toegang aan gecertificeerde taxi's.

De gemeente heeft de herinrichting van de openbare ruimte gekoppeld aan het vernieuwen van de tramsporen en -haltes. Zo is de capaciteit van de tramhalte Stationsplein vergroot en is de halte opgewaardeerd tot 'Tophalte'. Naast een comfortabele, informatieve en ruime inrichting heeft deze halte ook een grote overkapping die de reizigers beschermt tegen wind en regen.

Projectkosten

€ 1.906.031,32

Subsidie

€ 355.856,05

Revitalisering bedrijventerrein ZKD

Begunstigde | Gemeente Den Haag – Dienst Stadsbeheer

Van verouderd werkgebied naar modern binnenstedelijk bedrijventerrein

Revitalisering van een flink aantal Haagse bedrijventerreinen is essentieel voor de stedelijke economie. Zo ook het verouderde bedrijventerrein Zichtenburg Kerketuinen Dekkershoek (ZKD). Het bedrijventerrein is circa 80 hectare, waar 280 ondernemingen zijn gevestigd met in totaal 7320 arbeidsplaatsen. Dit terrein is herontwikkeld van een verouderd werkgebied naar een modern binnenstedelijk bedrijventerrein.

De Kerketuinenweg, (een deel van) De Werf en de Zichtenburglaan zijn gerevitaliseerd. De hoofdrijwegen hebben een ander profiel gekregen en zijn voorzien van nieuw asfalt. De bestrating van de trottoirs is gewijzigd en parkeerplaatsen zijn aangepakt. Ook de groene hoofdstructuur is veranderd: een fors aantal bomen is gepland waardoor het onderscheid tussen hoofdkruisingen en secundaire wegen is versterkt.

Met de revitalisering van het bedrijventerrein is het verouderde terrein (deels) gevormd tot een modern binnenstedelijk bedrijventerrein. Het heeft een representatieve uitstraling gekregen waardoor het vestigingsklimaat wordt versterkt. In het project *2^e Fase revitalisering bedrijventerrein ZKD* hebben de investeringen een vervolg gekregen.

Projectkosten

€ 2.733.783,91

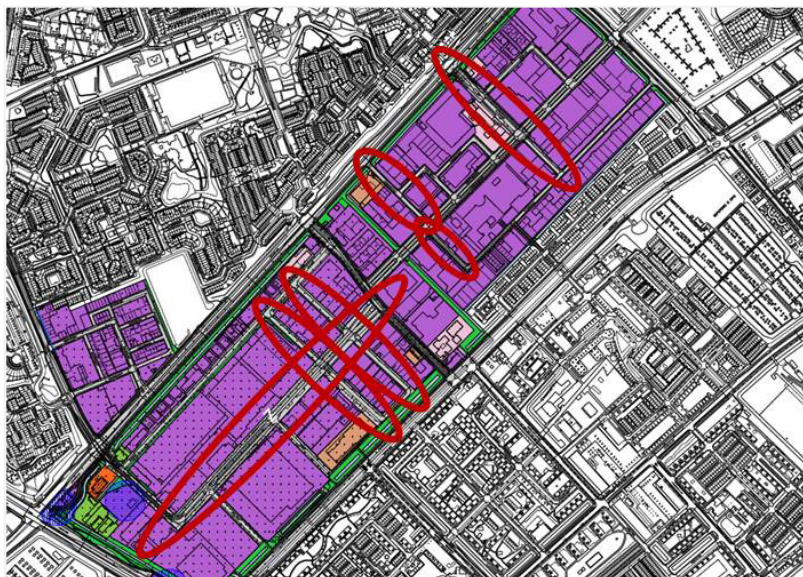

Subsidie

€ 789.759,80

2e Fase revitalisering bedrijventerrein ZKD

Begunstigde | Gemeente Den Haag – Dienst Stadsbeheer

Van verouderd werkgebied naar modern binnenstedelijk bedrijventerrein

In het 2^e fase-project zijn op bedrijventerrein Zichtenburg, Kerketuinen, Dekkershoek (ZKD) nog een flink aantal straten aangepakt. De eerste revitalisering heeft het tij doen keren rondom veroudering, leegstand, criminaliteit en achterstand bij beheer en onderhoud.

De openbare ruimte was deels al flink opgeknapt met onder meer groenvernieuwing, extra bomen en meer parkeerplaatsen, maar kreeg in de tweede fase een duurzaam tintje. Het Kansen voor West-programma heeft een bijdrage geleverd aan dit vervolg van de revitalisering, waarbij nog meer groen werd aangelegd en de veiligheid voor fietsers en automobilisten werd vergroot, onder meer door het plaatsen van verkeersdrempels. Het duurzame aspect is terug te vinden in oplaadpunten voor elektrische auto's, energiezuinige ledverlichting en groene dakbedekking. Ook werden gescheiden waterafvoeren aangelegd en ledverlichting toegepast. Een goed onderhoudsplan moet voorkomen dat de openbare ruimte van dit bedrijventerrein opnieuw in verval raakt.

Projectkosten

€ 3.483.253,72

Subsidie

€ 736.018,30

Revitalisering Haagse Markt

Begunstigde | Gemeente Den Haag – Dienst Stadsbeheer

Het nieuwe elan van publiekstrekker Haagse Markt

De Haagse Markt is de grootste onoverdekte multiculturele warenmarkt in Nederland en behoort tot de grootste markten van Europa. Antiek, uitheems, modern, goedkoop, uniek: de koopwaar weerspiegelt de multiculturele bevolking van de stad Den Haag. Deze markt aan de Herman Costerstraat tussen de wijken Transvaal en Schilderswijk, is vier dagen per week open en trekt dagelijks ten minste 35.000 bezoekers. De meer dan 500 kramen bieden een grote verscheidenheid aan 'food' en 'non-food'. De markt staat vooral bekend om zijn grote assortiment exotische producten en is niet alleen voor de bewoners maar ook voor toeristen een trekpleister.

Het economisch functioneren van de markt stond onder druk, wat alles te maken had met economische ontwikkelingen en de veranderende bevolkingssamenstelling. De markt maakte bovendien een 'versleten' indruk en was toe aan een opwaardering. Kansen voor West heeft bijgedragen aan de renovatie, waarbij zowel de ondergrondse als bovengrondse infrastructuur en het uiterlijk van de markt werden verbeterd. Parallel aan het Kansen voor West-project, is de situatie ook aangegrepen om nieuwe afspraken te maken met de marktkoopliden over de bedrijfsvoering en met de winkeliers in de omliggende straten over gezamenlijke acties om meer en nieuwe mensen naar het gebied te trekken.

Projectkosten

€ 9.101.684,78

Subsidie

€ 3.012.684,78

Herinrichting Grote Marktstraat

Begunstigde | Gemeente Den Haag – Dienst Stadsbeheer

Haagse Grote Marktstraat heeft internationale allure

Het Haagse winkelhart heeft met de herinrichting van de openbare ruimte van de Haagse Grote Marktstraat een nieuwe identiteit gekregen en het imago is verbeterd.

De hangende verlichtingselementen in de vorm van sierlijke druppels, de opvallende bestrating en het extravagant ogende straatmeubilair hebben deze belangrijke Haagse winkelboulevard verheven boven de middelmaat. De straat is autovrij en ook bromfietzers worden geweerd. De fietsstrook onderscheidt zich ten opzichte van het voetgangersgedeelte, door een ander bestratingspatroon en een iets diepere ligging.

Architecte Lana du Croq won de uitgeschreven prijsvraag voor de herinrichting. Zij kwam met het idee de winkelboulevard de uitstraling van een chique balzaal mee te geven. Dat had tot gevolg, dat het maaiveld zoveel mogelijk vrij is gebleven van 'obstakels' als stalletjes en kiosken en dat ook het plaatsen van fietsen sterk gereguleerd wordt. Het uiterlijk van de luxe bestrating en de banken is geïnspireerd op de overdadige kantpatronen in de jurken van de vroege Haagse Hofmode. Zo zijn de banken van gedekt rood staal waarin een kantpatroon is gefreesd.

Projectkosten

€ 6.431.615,61

Subsidie

€ 1.698.976,00

Revolverende fondsen

Revolverende fondsen

Stichting Holdingfonds Economische Investerings Den Haag

Waar ongewenst marktfalen aangepakt kan worden met investeringsmiddelen (lening, participaties, garanties) kiest Den Haag er voor om hiervoor naast het subsidie instrument ook op andere manieren kapitaal beschikbaar te stellen. Dit gaat via zogenoemde revolverende fondsen, door de uitvoering van een pilot rondom het financieringsinstrument JESSICA, ('Joint European Support for Sustainable Investment in City Areas').

De pilot is er op gericht om met EFRO middelen een nieuw revolverend stadsontwikkelingsfonds (Urban Development Fund, UDF) op te richten, gericht op ruimte, economie en duurzaamheid binnen de Haagse context. Doel is om de fondsmiddelen te investeren in geschikte projecten ter stimulering van duurzame stedelijke ontwikkeling met bijvoorbeeld investeringen in de bouw, revitalisering en herstructurering. Het hoofddoel is het opdoen van ervaringen met JESSICA.

Het JESSICA-model is een initiatief van de Europese Commissie die de lidstaten daarmee een speciaal kader verschaft om op deze manier EFRO-middelen in te zetten voor geïntegreerde duurzame stadsontwikkeling. Deze vorm van financiering door de overheid heeft mede tot doel private investeerders over de streep te trekken (hefboomeffect).

Stichting Holdingfonds Economische investeringen Den Haag is opgericht om de projecten ten uitvoer te brengen. Een onafhankelijk fondsmanager heeft de zeggenschap (en loopt risico over) de investeringsbeslissing.

Projectkosten

€ 16.804.492,18

Subsidie

€ 7.194.032

Energiefonds Den Haag | ED

Begunstigde | Stichting Holdingfonds Economische Investerings Den Haag

Stadsontwikkelingsfonds ED investeert in Haagse energieprojecten

ED werd speciaal in het leven geroepen om de grotere, geïntegreerde projecten voor duurzame stadsontwikkeling in Den Haag te financieren. Zoals een aardwarmte-project. Ook werd onder meer geïnvesteerd in een energetisch dak op het gebouw van de Haagse voetbalvereniging HVV Laakkwartier. Dit Triple Solar Dak wekt warmte en elektriciteit op en zorgt zo voor warm water en het branden van de ledverlichting op dit sportcomplex. In alle gevallen investeerde ED met nooit meer dan 50% in kansrijke projecten, die de financiering via reguliere kanalen niet voor 100% rond kregen.

Projectkosten

€ 7.383.402,00

Subsidie

€ 3.194.032,00

Fonds Ruimte en Economie Den Haag | FRED

Begunstigde | Stichting Holdingfonds Economische Investerings Den Haag

FRED investeert in kleine Haagse ondernemers

FRED (Fonds Ruimte en Economie Den Haag) richtte zich op de sterk groeiende behoefte aan kleinere bedrijfsruimten in Den Haag. Er werden vooral leningen verschaft. Op deze manier konden ook de kleine(re) ondernemers investeringen doen, die leidden tot nieuwe bedrijvigheid en werkgelegenheid. Gefinancierd werden onder meer de verbouwing van een pand tot bedrijfsgebouw, het bouwen van een aantal bedrijfsunits en de aankoop van een bedrijfsunit door een kleine, succesvolle ondernemer. In alle gevallen investeerde FRED met nooit meer dan 50% in kansrijke projecten, die de financiering via reguliere kanalen niet voor 100% rond kregen.

Projectkosten

€ 7.359.749,48

Subsidie

€ 3.000.000,00

Haagse bijdrage Participatiefonds IQ

Begunstigde | Stichting Holdingfonds Economische Investerings Den Haag

Innoveren door investeren

Een van de grootste problemen voor innovatieve starters in het huidige economische klimaat is het aantrekken van kapitaal, terwijl de productie en marketing van een nieuw bedrijf doorgaans flinke investeringen vergen. De regionale ontwikkelingsmaatschappij InnovationQuarter beheert een participatiefonds voor veelbelovende MKB-bedrijven. Dit is een 'revolverend' fonds, wat inhoudt dat de opbrengsten opnieuw geïnvesteerd worden.

Door in jonge innovatieve bedrijven met groeipotentie te investeren wordt zo voorkomen dat deze bedrijven uit Zuid-Holland vertrekken vanwege een gebrek aan innovatie- en groeifinanciering. Met de Haagse aanvulling vanuit het participatiefonds IQ ('de Haagse bijdrage') kwam er extra investeringskapitaal beschikbaar voor het financieren van innovatieve regionale MKB'ers. Kansen voor West droeg voor 50% aan deze financiële injectie bij. Door deze versterking van het Participatiefonds IQ werd het geconstateerde financieringsgat in relatie tot innovatieve MKB-bedrijven (deels) gedicht

Projectkosten

€ 2.061.340,70

Subsidie

€ 1.000.000,00

Programmabureau

Kansen voor West Den Haag | 2007-2013

Ton Overmeire →

Yvonne de Ruiter →

← Renate den Heijer

← Marleen van
Meijeren

Han ten Berge →

Falco Pieters →

Colofon

Eindverslag Kansen voor West Den Haag 2007-2013

Ontwerp, tekst en redactie | Han ten Berge, Marleen van Meijeren en Ton Overmeire

Februari 2017

© Stedelijke Programma-autoriteit Den Haag

Dit eindverslag is mede mogelijk gemaakt door het Europees Fonds
voor Regionale Ontwikkeling en de gemeente Den Haag.

www.kansenvoorwest.nl
www.denhaag.nl